

BARCS és VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer Vasárnap.	Felelős szerkesztő és kiadó társ: Skribanek Géza	Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. Nyiltér sora 20 kr, Hirdetések nagyság szerint.
--	--	--

Az év forduló.

E hó 8-án volt az ezredéves ünnepek legfényesebb napja, e nap tartotta meg a nemzet legjelentőségtebb pontját az ezredéves ünnepnek, t. i. évfordulóját annak az örömnapi, a mely visszaadta legszebb jogunkat, legdrágább kincsünket: alkotmányunkat és szabadságunkat.

E napon volt 29 éve annak, hogy a magyar nemzet rajongó lelkesedéssel feltette szeretett királyunk felséges fejére Szt. István koronáját. E napon volt évfordulója annak a dicső napnak, a mikor a király kibékült nemzetével és eljött hazánk fővárosába, hogy magát hű népe által megkoronáztassa.

Nagy ünnepe a nemzetnek e nap, de kétszeresen nagy ünnepe volt most, midőn a nemzet ezredéves ünnepet ül.

És a magyar nemzet e nap emlékéért ezred éves dicső multjához, nemzeti nagyságához, faja büszkeségéhez, lovagiasságához méltóan, szem kápráztató pompával ünnepelte meg, oly pompával, a milyenre csak magyar képes, midőn hódolatát, szeretetét mutatja meg királyának.

Ez ünnep fénye bevilágította az egész hazát, a Kárpátoktól le az Adriáig minden szív egy érze-

lemtől volt áthatva, minden ajk közösen és lelkesen kiáltott fel: „Éljen a legelső magyar ember, éljen a király!”

A koronázás előtt hazánkban szomorú napok voltak, borús fellegek szállingóztak a haza égboltozatán elzárva a nemzet elől az éltető napsugarakat.

A nemzet meg volt fosztva alkotmányától, szabadságától és függetlenségétől. Hanem amagyar-nak ősi erénye mindig a jog és igazság érzete volt, ebből a nemes erényből merített a magyar nemzet erőt és vigaszt a sors elviselésére.

Az igazság győzött, a koronázás alkalmával viradt ránk ismét a nap, hazánk visszanyerte alkotmányát és jogait — a nemzet szabad lett.

Ennél fogva nagy hálával és szeretettel tartozunk királyunknak. Ezt lerovandó pedig, kötelességünk a trón iránt szeretettel és ragaszkodással viseltetni s folyton ápolni a hűséget királyunk iránt, mint legszebb erényét egy nemzetnek. Ez a hitvallás legyen előttünk szent és ebben a vallási meggyőződésben emeljük fel imánkat a Mindenhatóhoz, hogy szeretett és jóságos királyunkat a haza és a nemzet dicsőségére és boldogságára az élet legvégsőbb határáig éltesse.

Erschinger János.

Népünnepély Nagy Atádon.

Vállalkozó jó kedvű társaság indult el Csurgóról Pünkösdkor a nagy atádi népünnepélyt megtekinteni és részt venni az ezredéves ünnepek sorrendjében . . .

Nem hiába indultak el, volt is mit látni, és miből tanulni nekik — talán ha meg nem előzték volna a jó csurgóiak a nagy atádiakat egy és másban ők is utánozták volna őket az ünnepély díszesebbé és látványossabbá tételében. Igaz, hogy olyan szónok kevés van Somogyban, mint Csurgó érdemes járásbirája, és örömmel nevezik az igazság szerető csurgóiak magukénak és büszkén emlegethetik nevét. Igaz, hogy az ünnepi szavaltat megtestesítőjének hatalmas alakja, lelkesült szavata önkénytelen a „Talpra magyar“ szerzőjét juttatta eszünkbe, és csakis annak köszönhető, hogy a zöld galyak és zászlók fogyatékoságát az ünnepi emelvény körül mások nem igen vették észre, mint a mindenütt ólalkodó somogyi „Schmirkász“ — De ki is hát az a somogyi „Schmirkász“ kérdik az igen tisztelt ismeretlen olvasók? Mert somogyi bicskásokról már hallottak országszerte de somogyi „Schmirkászról“ még eddig nem. Ha nem volnának nagy szellemek nem is élvezhetnénk a szellemesség termőkéességének eredményét. Így történt az eset, hogy igen szellemesen nevezték el a somogyi kaszinóban azon kotnyeles skriblerek egyikét is, aki, a „Schmirkász“ eredetisége és tulajdonságához képest, akár milyen kellemet-

T Á R C Z A.

A pórul járt vő.

Egy gazdag kereskedő meghalt s óriási vagyonát egyetlen leányára hagyta. Az anyja, a kinek magának is nagy vagyon volt s régi nemes családból származott, szégyelte azt az egyszerű nevet, melyet férje után viselhetett, azért a mint özvegy lett, első dolga volt újra összeköttetésbe lépni a főrangú családokkal. Nem sokára talált is egy herceget régi hírneves családból történelmi ősséssel s leánya csakhamar „hercegnő“ lett.

Esküvő után így szólt a vő az anyós-hoz: „Az természetes dolog, hogy gyakran fogjuk egymást látni, de csak úgy, ha magunkban vagyunk, mert azt mint eszes nő be fogja látni, hogy nem hívhatjuk meg magunkhoz akkor, ha nálunk társaság van. Ha az ajtónálló nevét bejelentné elrémülne az egész vendég sereg.“

Keserű szavak voltak ezek, de nem

csodálkozhatott rajta, hogy veje megveti azt a nevet, melyet ő maga is gyűlölt. Azonban segített magán, felvette családi nevét és így mindenütt szívesen fogadták.

„Nagyon jól van, nincs ugyan egészen helyén a dolog, de majd szemet hunyunk fölötte.“ — mondá a vő — kinek nagy oka volt a gazdag anyóssal kiméletesen bánni. Egy napon egyszerre érkezett meg az anyós egy hercegnővel, leánya lakására. Az inas a hercegnőt előrebocsátva, kitaráta az ajtónak mindkét szárnyát s úgy jelenté be a belépő előkelő hölgyet; erre az ajtót újra becsukta és most az ajtónak csak egyik szárnyát kinyitva jelenté az anyóst, a „bárónét.“

Az anyós mélyen megsértődve panaszkodott vejének. „Ebben a dologban sajnos, semmit sem tehetek felte ő; ez a szokás. Értem azt, hogy csodálkozik fölötte. Az ön köreiben az ajtót mindenkinek egyenlően nyitják ki, s minden különbség nélkül lép be az ember. Nekünk mint látja, bizonyos szertartásaink vannak. Az ajtók a belépő rangjához mérten nyitvatnak ki: mindkét szárny, fejede-

lemők és hercegnők előtt, egy szárny grófnők és bárónők előtt. Ez épen olyan szabály, mely ellen vétetni nem szabad, melynek alá kell vetnünk magunkat. Azért jövőre elégedjek meg egy ajtószárnyval kedves mama.“

Az anyós nem szólt semmit, hanem erősen feltette magában, csak dupla ajtószárnynyíláson belépni. Kerek egy millió tallér saját vagyonnal rendelkezett, s azzal elér egy nő mindent. Érintkezésbe lépett különböző ügynökökkel és egy idő múlva csakugyan előkerült valami vidéki városból egy meglehetősen szegény „hercege szívesen fogadta az ajánlatot, azonban csak azon feltétellel, hogy az aszszony vagyona reá irassék s fölötte teljesen és szabadon rendelkezessék.

Az anyós elfogadta a feltételt s a házasság megkötött. Az esküvő után a fővárosba utazott a fiatal pár s az új hercegnő sietett vejét felkeresni. „Jelentse N . . . hercegnőt.“ — mondá az inasnak. Erre mindkét ajtószárny föltárult s az anyós nagy büszkén a terembe lépett. Nagy elégtétel volt ez neki, de még in-

len illatú is az igazság kimondása, oda szemierőli azt a finoman kifejtett öt érzék tulajdonosainak.

„De szólj igazat betörök a fejed!” Csaknem így történt a szegény schmirkász flótásunkkal is. S csakis annak köszönheti somogy megye, hogy egy mártírja nem lett, mert talaj képződése nem kavicsos, és így a megkövezés lehetetlen volt. Azt állították az illetékes körökben a szegény skribler pedig jónak látta a „szegény a futás de hasznos” magyar közmondást követni és „illa berek nád a kert”, el illant mint a kámphor illata. Azóta esendes mint a sir! De ugye megboesájták ezt a kis kitérést nekem? Az ilyen hí életrajzi adatok fontosak mainapság. S nem lehet tudni, hogy Szinyei József uram bátyánk nem e reflectál majd rá!... Tessék elnéz'issel lenni irántam; az idő ugyan mulik de azért a nagy atádi kivilágítást még meg szemléltették a jó esurgóiak és a fáklás menetből is ki jutott részük, mert fél 9-kor Barakonyi Károly ügyvéd ur hazafias és lelkes beszéde után minden utzát végig jártak a fáklá és zászlóvivők, zene kísérettel.

A városháza igen izlésteljesen volt zöld koszorúkkal díszítve az ablakok körül és kivilágítva, méltón a nagy atádi község tanácsházához. A járás főbírájának első emeleti lakosztályán díszes négy-szögű festménytáblán „Éljen a király!” „Éljen a haza!” 896 — 1896 felirás volt olvasható.

A fáklás menet visszatért a városháza elé hol elégette fákláit míg a nagy atádi dalárda hazafias dalokat énekelt. Ezután mindenki sietett lakására a nagy nap előestéjét családja körében töltendő. Anyai várakozással néztek a millenium öröm ünnepe elé nem esupán a helybeliek hanem a vidékről érkezettek is. — A haza geniusza lebegett a város felett.

Reggel 5 órakor mozsár lövésekkel és zene szóval volt az óbresztés szerteszéjjel a község minden utzáján végig, 9 óra előtt már díszes magyar leánykák sorokoztak a templom előtti téren a katholicus és izreliták zöld lomb sátorai köré, hol isteni tiszteletek tartattak.

Délelőtt 11 órakor a járás tekinté-

kámb megboszultnak érezte magát, midőn vejének savanyu arezkifejezését látta, kinek a második ajtó-szárny kinyitása egymillió tallérba került.

DALOK.

I.

Ringassatok madárenek,

Dalok szellő, tavaszképek . . .

Kis csillagok fenn az égen. —

Ti tudjátok, mi fáj nekem! . . .

Ringassatok, csitítsatok

Furulyaszó, édes dalok:

Lassan szóljon az ő dala.

— *Hoggy odalenn meg ne hallja . . .*

II.

Ha elmegyek a temető mellett,

A szívemben fájó vágyak kelnek:

Elpihenni hideg, puha ágyon,

— Ugyis nekem senkim e világon.

Szagdoloznak utánam a lányok,

Hogy én mindig feketébe járok:

Megjérem, kit a szívem gyűszöl,

— Azt a hü lányt megsíratom százszor . . .

Skribanek Géza.

Matild.

lyes hivatalnokai ünnepi komolysággal a rendezők élén felvonultak a korona szálló nagy termében és járási díszgyűlést tartottak. A nagy terem még ilyen népes impozans gyűlést aligha látott. Fél tizenkettőkor pedig Nagy Atád község képviselő testületének volt díszgyűlése a község tanácstermében. Már jóval a déli harangszó után szállingóztak a nagy korona éttermébe a vidéki község előljárói elfoglalva egy egy hosszú asztalt. A terem felső részén a nagy atádi község eleje sorakozott a viruló pünkösdi rózsákkal felvirágozott terítékek mellé. A esurgói társaság a terem közepén választott helyet magának, hogy egy pár szép tósztot ellessen a hivatalos ebéd alkalmával, de bizony hiába reménykedtek, mert abban nem gyönyörködhetek.

— No komám ezt még sem hittem volna, hogy egy két felköszöntő ne legyen mondava, az ezredéves ünnepély ebédje alkalmával . . .

— Hja kedves birókomám az ember sokszor esalódik reményeiben . . . aztán elég szépen beszélt Barakonyi ügyvéd tegnapeste.

— Egy ünnepségre elég egy szónoklat, veti oda a szót ev. ref. lelkész.

Elhiszem azt nagy tiszteletű uram, hogy maga csak egy beszédet tart egy ünnepen, de most ezer évet ünneplünk ám hm! . . . szól vissza okoskodva a biró.

— No ne izéljen már koma azokkal az ünnepi beszédekkel, tudja, hogy a tiszteletes ur is azt predikálja mindig, hogy „ok beszédnek sok az alja!” Meg hogy: a böies hallgat. — Aztán meg ez nem is oly nagy es. lódás mint az enyim nézzem ide a tányéromra. Azt hittem fiatal liba pesenyét fogok enni és ime már egy órája veszdöm ezzel a vén ludezombbal és még sem tudom elrágni . . .

— Ez mán nagy esalódás! Jó is lesz vigyázni mindenkinek, hogy ne a maga kárán tanuljon, hanem a komáén! he, he, he! nevet jó ízűn a megvigasztalódott biró.

Nem is volt aztán már a libapecsenyének keletje, hiába kinalgatta a „korona szálló” öreg pinezerje szívesen mindenkinek. No de annál több fogyott a diósrétesből és a jó borból hideg sörből.

Még alig volt a feketénél a vig társaság már is a dobpergés jelezte, hogy a népünnepély meg kezdődött.

Siessünk! Fizetni! Kellner! felkiáltásokkal hamar megürült az étterem és mindenki rohant a piac nagy terére, ahol a nagy atádi s esokonyai dalárda megnyitó énekei, s a térzene keltettek nagy hatást.

Ezrekre menő néptömeg hullámozott a nagy téren, az érdemes tüzoltóság kivonulása után megkezdődött a versenyek hosszú sorozata. A rendezőség kordont vont, hogy a versenyzők háboríthatlanul mutathassák be ügyességüket.

Valóban minden oly példás rendben kezdődött és folyt, hogy még az a finyas igényű Schmirkász sem tehetett megjegyzést semmire, pedig esupa szem és fül volt.

Először a pózna mázsás-nál felnöttek és gyermekek versenyeztek négy és két korona jutalommal. Volt éljenzés mikor a hajmeresztő magasságban egy 12 éves síhider háromszor meglóbázta magát a levegőben és úgy ereszkedett alá a jobbra, balra ingadozó póznán.

A versenyfutás hat, négy és két koro-

na jutalommal a felnötteknek, 4-3-2-1 koronával a gyermekeknek volt kítűzve. Ez már mulatságosabb képet nyújtott a szemlélőknek, mikor a nagy rohanásban majd eldöntögették a fontos képpel álló bíráló tagokat.

A kötélhuzás 24 egyénnel 16 — 12-vel 12 — 8 és 6 pohár sör jutalommal. Volt is dulakodás a szomjas küzdők között míg a kítűzött jutalmat elnem temették. A gyermekek negyvenen versenyeztek. Husz-husz egymásellenében husz naranesért és egy koszorú fűgéért.

Igen mulatságos volt még a versenyfutás akadályokkal négy korona; a számár verseny hat korona; zsákfutás négy kor.; lepény evés 2 korona jutalmakkal. Mig végre a tánc versenyre a melyen az öt koronás jutalomdíjat egy 82 éves aggasztán nyerte el, ki dedunokájával táncolta a somogyi libbentős esárdást, lezárták a bírálók a nagy versenyzések szép sorozatát.

E közben özönével lepte el a mulató közönség a zöld sátrakat, a melyek a nagy tér körül voltak felállítva, ahol bőven szolgáltaták a jégbeütött frissítőket. Ekkor már a jóhangulat egészen a tetőpontra hágott, az egyik sátorban ur és pógár levett kalappal énekelték a „hazádnak rendületlenül” a másikban: „Isten áld meg a magyart” míg az atádi Bodega sátrának egyik sarkában egy hosszú asztalnál az országsszerte ismert Béla barát vezetése mellett énekelték méla bús andalgással: „Kitárom reszkető karom hazám határinál” közbe-közbe nem egy könny pergett alá a szőlő arany nedűjébe. Ezer év után is, élő képmások mutatták be, hogy sirva vigad az igazi magyar! a esurgóiak is össze verődtek Nádasy sátrában és közmegegyezéssel határozták el, hogy a milleniumi ünnepély legérdekesebb pontját az alsó-segedsi földműves műkedvelők által előadandó „Falurosszát” még megnézik.

De ki tehet arról, hogy a nagy néptömeg két órával előbb elfoglalta a számolatlan ingyenes helyeket, amelyek az isten szabad ege alatt voltak nagy területen felállítva, a piac legközepén, szemben Thália oltárával, melyen még a lelkes magyar-pór nemzedék is áldozni akar, az ezredik év megünneplése alkalmával. Volt ugyan a deszka padok és a cigányoknak fenn tartott ezölöpökre szegezett deszka pad között öt-hat széksornak helyfentartva, de a mázsás, futás stb. versenyeknél kifaradt rendezőségtől már nem is lehetett rosz néven venni, hogy székekről nem gondoskodott és így a pad és széknélküli üres tér csakhamar megtelt hölgyközönséggel. Akadt ugyan köztük egy-két szeladon, a ki paizsként tartotta mellét, hátát, hogy hozzátartozóit megvédje az agyonnyomástól, de azokat egy érdemes tüzoltó egész tiszteletteljes hangon ki szólitotta a hölgyközönség soraiból, lévén az a tér hölgyeknek fenntartva ülőhely nélkül.

E közben érkezett meg a esurgói társaság is egész jó hangulatban. Nem lévén azonban tájékozva a helyi viszonyokról, kellő naivsággal és nagy örömmel elfoglalta az üresen hagyott első deszka sort. De öröme nem tartott sokáig, mert a fő-fő rendező eljük lépett, „ez a hely a cigányoknak van fenntartva!” szölt a társaság felé.

— De máshol nincs hely! felel visz-

lyán tartja ez évi közgyűlését. A tanító-gyűlés zombolyai helyi bizottsága, mely páratlan buzgósággal működik az ügy érdekében a következő programot állította össze: 1. *Junius hó 29-én* a vendégek fogadtatása; este 7 órakor a „nagy fogadóban” választmányi ülés; este 9 órakor ismerkedési estély és táncmulatság. *Junius hó 30-án* reggel 8 órakor diszmise; d. e. 10 órakor diszgyűlés a „nagyfogadó” nagytermében; d. u. 1 órakor bankett, utána kirándulások; este 10 óra 26 perczkor társas felrándulás Budapestre a tanügyi kongresszura

— **A király bibliája.** Az angol biblia-társulat a magyar nemzet ezredéves ünnepe alkalmából érdekes ajándékkal kedveskedik a magyar királynak. A társulat a Károli Gáspár-féle bibliából egyetlen magyar példányt nyomtatott, még pedig párját ritkító, pazar fényű kiállításban. Ezt a remek könyvet, melyhez magyar dedikáció van esatolva, *Duka Tivadar* dr. Londonban élő tudós hazánkfiának vezetése alatt küldöttség hozta Budapestre. A küldöttséget esütörtökön fogadta a ki-

rály, a mikor 6 felségének átnyújták a bibliát. Az angol biblia-társulat ugyanilyen bibliát nyomtatott orosz nyelven, cirill-betűkkel az orosz cár számára. Az orosz bibliát a cárnak a moszkvai koronázási ünnepek alkalmával adták át.

— **A hódoló díszmenetben** meggyénekből résztvettek: Chernel Gyula, Draskovich Károly, Gaál Gyula, Hoyos Miksa gróf, Inkey Antal, Inkey István báró, ifj. Inkey József báró, Jankovich Elemér, Jankovich Gyula, Jeszenszky Imre, Márffy Emil, Nádassy Elek, Somssich Béla gróf, Somssich László gróf, Somssich Miklós, Széchényi Aladár gróf Széchényi Géza gróf, ifj. Széchényi Imre gróf, Talián Andor, Zichy Béla gróf.

Bandéristáink különböző díszruhákban az 1790-iki bandériális zászlóval jelentek meg a hódoló díszmeneten.

— **Lapunkból, térszűke miatt** ez alkalommal több közlemény, úgy a Csarnok rovatunkban folyó „Utirajz” folytatása is kimaradt.

VASUTI MENETREND.

Barosról indul:

Kanizsára . . .	reggel	6 óra	30	percz.
„	délelőtt	11	05	„
„	este	8	55	„
Pécs — Szigetvárra				
„	reggel	7	32	„
„	délután	5	16	„
Pákráczára . . .	reggel	8	16	„
„	este	5	18	„
Somogy-Szobra	reggel	5	7	„
„	délután	2	15	„

Barosra érkezik:

Kanizsáról . . .	reggel	7 óra	21	percz.
„	délután	4	45	„
Pécs — Szigetvárról				
„	délelőtt	10	40	„
„	este	8	39	„
Pákráczról . . .	délelőtt	10	45	„
„	este	8	05	„
Somogy-Szobbról	délután	1	30	„
„	este	8	10	„

Őzv. Habianac Augusztiné.

fiok- könyvnyomda-könyvkötészete
könyv- papir- író- és rajzeszközök raktára.

B A R C S O N.

Ajánlja magát a helybeli és vidéki közönségnek

BÁRMINŐ KÖNYVNYOMDAI MUNKA ELKÉSZÍTÉSÉRE

A meglevő gazdag betű-anyag képesíti az üzletet bármily megrendelések teljesítésére

ELFOGADTATNAK:

Szépirodalmi és szak-művek, folyóiratok, kereskedelmi és ipari nyomtatványok, üzleti ügy egyéb rovatos könyvek, üzlet-levelek, boríték, számlák, névjegyek, eljegyzési és esküvő értesítések, gyászjelentések, falragaszok stb. stb. a legjobb kivitelben.

Együttal a „BARCS és VIDÉKE” kiadóhivatala.